

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України**

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

**Студентський науковий гурток «Клуб юних
теоретиків»**

**Студентський науковий гурток «Дискусійний
клуб «De jure!»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

XVI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

16 листопада 2023 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»

П.78

Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVI
Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 16 листопада 2023 р.) / Укладачка:
Віра Качур. К., 2023. 234 с.

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**

Новак Євген

студент 2 курсу ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ)

Правовий статус агрегаторів як суб'єктів відносин у сфері альтернативної енергетики*

Альтернативна енергетика як галузь, що дозволяє генерувати енергію з відновлювальних енергоресурсів (сонця, вітру, енергії хвиль та припливів, потоків води, тепла землі, енергетичних рослин тощо) активно розвивається в усьому світі. Не складає виключення й наша держава, обравши шлях здобуття енергетичної незалежності, задекларувавши в Енергетичній стратегії України на період до 2050 року [1] «енергетичний перехід» України - збільшення частки відновлювальних джерел енергії в структурі кінцевого споживання енергетичних ресурсів в 2050 р. до 91%. Тобто в перспективі Україна може фактично повністю відмовитись від традиційних видів енергоресурсів. Для реалізації таких амбітних цілей має проводитись комплексна робота, у тому числі формуватися відповідне законодавство.

Вже у липні цього року відбулись суттєві зміни в правому регулюванні відносин щодо «зеленої» трансформації енергетичної системи України – набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України» [2]. Серед низки нововведень цей нормативний акт ввів до складу суб'єктів у сфері альтернативної енергетики агрегаторів. Відразу зазначимо, що інститут агрегаторів вже досить ефективно функціонує в інших країнах. І, як підкреслює І.А. Чижевська, саме через механізм агрегаторів стає реально можливим створення умов для широкого застосування просьюмерами систем накопичення окремо або в союзі з сонячними електростанціями домогосподарств та участі їх у продажу послуг на балансувальному ринку та ринку допоміжних послуг [3, с. 413].

Згідно ст. 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» [4] агрегатор – це незалежний агрегатор або інший учасник ринку електроенергії, який здійснює діяльність з агрегації. Ця ж правова норма визначає агрегацію як «діяльність на ринку електричної енергії, що здійснює суб'єкт господарювання, пов'язана з об'єднанням електроустановок,

---

* Наукова керівниця – доцентка кафедри аграрного, земельного та екологічного права ім. академіка В.З. Янчука Національного університету біоресурсів і природокористування України Тамара Новак

призначених для виробництва та/або споживання, та/або зберігання електричної енергії з метою купівлі-продажу електричної енергії, надання допоміжних послуг та/або послуг з балансування на ринку електричної енергії». За ч. 1 ст. 30-2 Закону України «Про ринок електричної енергії» діяльність із агрегації на ринку електричної енергії підлягає ліцензуванню. Важливим є те, що для реалізації вказаного припису вже затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з агрегації на ринку електричної енергії [5]. Єдине – вони набудуть чинності 19.12.2023 р.

Основними правами агрегатора є: купівля-продаж електричної енергії на ринку електричної енергії; отримання коштів за продану ним електричну енергію відповідно до укладених договорів на ринку електричної енергії, за допоміжні послуги та послуги з балансування; отримання доступу до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку, правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії (ч. 5 ст. 30-2 Закону України «Про ринок електричної енергії»). Обов'язки агрегаторів закріплені у ч. 6 цієї ж правової норми.

Виходячи з базових прав та обов'язків, агрегатори мають виконувати важливу функцію з точки зору стимулювання виробництва енергії з альтернативних джерел, займаючись продажем такої енергії на ринку та розподіляючи її споживачам, від яких отримує електроенергію. Як стверджують фахівці, в умовах постійного збільшення обсягу розподіленої генерації, в тому числі такої, що підключена до внутрішніх мереж споживача, розвитку установок зберігання енергії та появи активних споживачів, діяльність з агрегації дає можливість оператору системи передачі на ринкових умовах залучати зазначені об'єкти до балансування об'єднаної електроенергетичної системи України. Також саме агрегатор є важливою ланкою в диспетчеризації, оскільки здійснює управління потужністю розподілених об'єктів, споживання, виробництва, зберігання енергії. Для учасників ринку це дає можливість отримати додаткові доходи, а для оператора системи передачі – більше балансуємих потужностей та спрощення структури диспетчерського управління [6].

Звичайно, допоки неможливо оцінити ефективність інституту агрегаторів як суб'єктів відносин у сфері альтернативної енергетики, однак це є суттєвим зрушенням у напрямі врахування позитивного світового досвіду та кроком до запровадження в Україні механізму Net billing в частині нівелювання бар'єрів входу в енергетичний ринок для категорії активних споживачів (побутових споживачів, малих непобутових та непобутових споживачів) які мають установки генерації.

Література

1. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 р. № 373-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2023-%D1%80#Text>

2. Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України: Закон України від 30.06.2023 р. № 3220-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3220-20#Text>

3. Чижевська І.А. Антidot проти радикальних рішень відносно розвитку СЕС домогосподарств. Відновлювана енергетика та енергоефективність у XXI столітті: матеріали XXII міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 20-21 травня 2021р.).– К.: Інтерсервіс, 2021. С. 410–414.

4. Про ринок електричної енергії: Закон України від 13.04.2017 р. № 2019-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>

5. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з агрегації на ринку електричної енергії та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП: постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 18.10.2023 р. № 1909. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1909874-23#Text>

6. Агрегація як ліцензований вид діяльності на ринку електроенергії. Аналітичний огляд Закону України № 3220-IX. URL: <https://kness.energy/news/15116/#:~:text=>